

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... .. 960 Lej
Fél évre ... .. 480 Lej
Negyed évre ... .. 240 Lej
Havonta ... .. 80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Nagy harc

indul a parlamentben. Pénteken kezdi meg a kamara az új választójogi törvényjavaslat tárgyalását. A kormány választójogi reformtervezete egyik eklatáns megnyilatkozása az igazi alkotmányosság mellőzésének, mert van-e igazi alkotmányosság ott, ahol a népakarat nem fejlődhetik ki a maga teljességében és tisztaságában és lehet-e súlyosabb sérelme az alkotmányosságnak, mintha a törvényhozó testület tagjait nem a választás szabadsága, hanem egy előzetes kormányzati taktika juttatja mandátumhoz? Törvénybe iktathatja a kormány az általános, egyenlő titkos, községenkénti választást és milliók számára megadhatja a szavazás jogosságát, mégis a reakció műve lesz az, ha különféle mesterkedésekkel, árkokkal, alagutakkal igazi szellemétől és jellegétől megfosztotta.

Elég például a választói kerületek olyan beosztása, hogy a nemzeti kisebbségektől lakott területek a többségi lakossággal szemben hátrányos helyzetben vannak a választójogi jogok tekintetében. És hátha, mint az eddig, a kamarai és szenátusi választások legnagyobb részében történt, a hatalom a rendelkezésre álló erővel és eszközökkel megváltoztatja a nép által nyilvánított akaratot. A választói reform igazi ujítása csak az lehet, amely lehetővé teszi Románia millióinak méltó, szabad és hű akaratnyilvánítását; amely nem egy hatalmon levő párt és kormány életmeghosszabbításához szolgáltat esetleg Steinach-szerűt, hanem a friss nemzeti erők és törekvések előrenyomulását készíti elő és az állam különböző elemei és tényezői között az egyensúlyt és összhangot biztosítja.

A választói törvénynek olyannak kell lennie, hogy megszüntesse ama szomorú és szegényes állapotot, amelyek szerint Románia nemzeti kisebbségei, közel hat millió polgár, alig néhány képviselőt küldhetnek majd a parlamentbe. A választójog ebben az országban ne legyen látszat, fikció, sallang, komédia, hanem a közakart realitás, egzisztencia, hamsztatlan megnyilatkozása, mely irányt szab a közéletnek, a kormányzásnak, a jövő feladatainak. Legyen tiszta, tisztító, felszabadító folyamat, mely a közélet Augias-istállóját minden szennyétől megszabadítja és új élet, új fejlődés kilátásait nyitja meg.

Nagy harc indul meg a kamarában, az ellenzéki pártok kemény akarással mennek a küzdelembe. Kétségtelen, hogy az ellenzék harci készsége mellett, a többség méltányos belátásától függ, vajon győz-e a jog, az igazság.

Az ellenzék a parlament meghosszabbítása ellen

Juniusban lesznek az új képviseléválasztások. — A kormány és az ellenzék közös tárgyalása a választójogi javaslatról. — Elkészül a nemzeti és parasztpárt közös kormányprogramja. — Az ellenzék törvénytellenek mondja a március 11-ike utáni határozatokat.

(Bucuresti, március 10.) Tegnap este Duca, Bratianu Vintila miniszterek, Quintus kamarai alelnök és Djuvara tanácskozást folytattak a parlament mandátumának lejártá ügyében és elhatározták, hogy Djuvara ma terjeszti elő interpellációját. Mint már jelentettük, a parlament mandátuma április 7-én ér véget, de munkáját már március 27-én befejezi, mert ekkor kezdődik a parlament husvétü szünete. A Dimineata értesülése szerint a kormány április 6-án fog lemondani, az új választások pedig junius első hetében lesznek.

Viharok a kamarában a meghosszabbító indítvány körül.

A kamara mai ülését Quintus alelnök nyitotta meg. Joanitescu kéri, hogy tüzzenek ki egy napot, amikor Cipoianu földművelésügyi miniszter tegnapi beszédére reflektálhat.

Bratianu Vintila pénzügyminiszter betereszti a szesz törvény és bélyegtörvény javaslatot. — Madgearu tiltakozik az ellen, hogy a parlament felosztásának előestéjén ilyen fontos javaslatot terjesztenek a kamara elé. Ez demagógia.

Djuvara határozati javaslatot nyújt be, amely a parlament felosztásának időpontját március 27-ben állapítja meg. — Mania Gyula az alkotmányt interpretálva megállapítja, hogy a parlament mandátuma a választásoktól számított négy évig terjed. A kétheti meghosszabbítás ellen tiltakozik, mert az törvény és jogellenes. Cazacliu követeli a nemképviselők eltávolítását. (Nagy zaj.) Mirto kifejti, hogy a legilletékesebb személy, a kamarai alelnök is azt az álláspontot foglalta el, hogy az alkotmánytörvény 62. szakasza értelmében a választás időpontjától kezdődik a parlament mandátumának érvénye. A március 11-ike után hozott törvények érvénytelenek. Dragomirescu és Antonescu is hosszasan támadják Djuvara javaslatát és remélik, hogy a semmitörvényes is érvénytelennek fogja tekinteni a március 11-ike után megszavazott törvényeket. Djuvara szólal fel ezután és rámutat az ellenzék ellentmondására, amely az évi költségvetést is törvénytellenek

nyilvánította, most pedig elismeri, hogy március 11-ig törvényesen ülésezhetik a nemzetgyűlés. Nem a választások, hanem a parlament összehívásának időpontja az irányadó. Az ülés folyik.

A liberális képviselők mint pontos szavazók.

A kamara ülésének megkezdése előtt a kormánypárt értekezletet tartott, amelyen a kormány tagjai kérték a liberális képviselőket, hogy rendszeresen látogassák az üléseket és feltétlenül szavazzák meg a választójogi törvényt, a szesz törvényt, a különböző sürgős javaslatokat, valamint a nemzetközi konvenciókat. Közölték, hogy március 27-én szűnik meg a parlament mandátuma, mert négy évvel ezelőtt ezen a napon olvasta fel a király a trónbeszédet. A liberális párt tagjai ígéretet tettek, hogy mindenben a kormány intenciói szerint fognak cselekedni és szavazni.

Az ellenzék követeli a választójogi javaslat revízióját.

Az ellenzék megbizottai ma érintkezésbe léptek a kormány delegátusaival a választójogi reform ügyében. A kormány részéről Tancred Constantinescu, Dimitriu, Florescu és Lalescu voltak jelen a megbeszélésen, a nemzeti pártot Argetoianu és Popovici Mihály, a parasztpártot Junian, Stere és Mirto képviselték. Az ellenzék megbizottai kijelentették, hogy pártjaik a teljes proporcionalitás hívei, mindamellett hajlandók a proporcionalitás határát megszabni, hogy az a kormány, amely a mandátumok többségét kapja, kompakt többségre támaszkodva zavartalanul kormányozhasson. Nem engedhetik meg azonban annak az elvnek az érvényesülését, amely lehetővé teszi, hogy az abszolút többségben nem levő párt megkapja a mandátumok túlnyomó részét. Constantinescu Tancred kijelentette, hogy a kormányt van hatva attól az őszinte vágytól, hogy a választójogi törvényjavaslatot az ellenzék közreműködésével alkossák meg. A miniszter tudomásul vette az ellenzék kívánságát és holnap a kormány nevében közölni fogja a le-

hetséges koncessziók maximumát. Ezután az ülés folytatását holnapra halasztották.

Közös kormányprogramot csinál a nemzeti és parasztpárt.

A parasztpárt és nemzeti párt megbizottai ma délután újból megkezdik a tárgyalásokat a közös kormányprogram létrehozása ügyében.

Parasztpárti forrás szerint a nemzeti párt és parasztpárt közötti tárgyalások sikerrel járnak és a kormányprogramot a legközelebbi napokban aláírják. Parlament körök nem biznak abban, hogy a kormány és az ellenzék között a választójogi javaslat ügyében megkezdett tárgyalások eredménytelennel fognak járni.

Dandea végleg megbukott Marosvásárhelyen.

Marosvásárhelyi jelentések szerint a belügyminisztériumból tegnap távirati rendelet érkezett, amely közli a városi tanács kinevezett tagjainak névsorát. A kinevezett tagok között nem szerepel Dandea primár, tehát egészen bizonyos, hogy Marosvásárhelyen polgármesterváltozás lesz. A Magyar Párt részéről Winkler János iparkamarai alelnök, Tótfalusi József református lelkész, Vecsey Sándor, a háztulajdonosok képviselője és Lakatos Sándor dr. a munkaadók szövetségének főtitkára kerültek be a tanácsba, mint kinevezett tagok.

Eihangzott a vádbeszéd a Focker-panama főtárgyalásán

A tábornok-ügyész súlyos büntetést kér a vádlottakra.

(Bucuresti, március 10.) A Focker perben ma megkezdődtek a vádbeszéd. Economu tábornok szerint az átvett repülőgépek régi gyártmányok, amit a gyár is elismer. A két vádlott bünyös hanyagságot követett el, de ezenkívül rendkívül nagy összegeket vettek fel közvetítési díj gyanánt. Megállapítja, hogy ez a per nem az egész hadsereg pere, hanem csak egy kivételes eset és a román hadsereg kapuinak továbbra is zárva kell maradniuk a baksisrendszer előtt. Beszéde végén szigorú büntetés kiróását kéri. Holnap a vádbeszédre kerül a sor.

A Lupta értesülése szerint Hentiescu tábornokot perbe fogják, mert a Focker per tárgyalásán sértő szavakat használt feljebbvalója, Mardarescu tábornokkal szemben.

Halálra ítélik a drogériákat.

Hat év után képesítő vizsgára akarják kötelezni az összes droguistákat.

(Saját tudósítónktól.) Aradra még nem érkezett meg a rendelkezés, amely halálra ítélt a drogériákat, de Kolozsváron már megindult a mozgalom, hogy a rendelkezést helyezték hatályon kívül. Öt évvel ezelőtt szavazták meg azt a törvényt, amely kimondja, hogy csak szakvizsgával rendelkező egyén vezethet drogériát és ha a drogéria nem szakvizsgás emberé, akkor gyógyszerészt kell alkalmazni. A törvényt valójában a mai napig nem alkalmazták, mert respektálták a szerzett jogokat. Most azonban Erdély több városában alkalmazni kezdik a törvényt és a drogériák homlokzatáról mihamarabb le fog kerülni a „drogéria” elnevezése. Minden szakképzettség dacára az erdélyi droguistáknak Bucurestiben kellene újabb vizsgát tenni, ami nagy idő és anyagi veszteséget jelentene. Több ezer lejt jelent csak néhány napos bucaresti-i tartózkodás is, de ettől eltekintve, a vizsga díja maga 5000 lej. Aradon hat drogéria van és ha nem sikerül megváltoztatni a legújabb rendelkezést, akkor előreláthatólag ezek legnagyobb része megszűnik, illetve átalakul. Az egyik legnagyobb aradi drogéria tulajdonosa a következőket mondotta erről munkatársunknak:

— Már régen nem drogéria az tizletem. Az enyém sem és a többieké sem. A gyógyszerek árusításának jogát lassanként teljesen megvonták és ami még gyógyszer van az tizletben, azt minden szatócsüzletben is meg lehet kapni. Így tehát lassanként átalakul a drogéria illatszertárrá és most már csak az van hátra, hogy levegyük a cégtáblát és azt írjuk ki, hogy illatszertár. Szakvizsgát nem teszünk. Hosszu esztendő-kön, évtizedeken keresztül jók voltak droguistáknak és most egyszerre külön vizsgát kell tenniük? Most már igazán nem ért meg az ügy, hogy ilyesmivel terheljük magunkat. Illatszertárak vagyunk. Nem árusítunk gyógyszert és csak kozmetikával foglalkozunk, ugyanakkor, amikor viszont a gyógyszerészek módjában van továbbra is kozmetikai cikkek árusítását. Nem panaszkodunk, de protestálni fogunk a rendelkezés ellen és ha eredménytelen lesz, akkor belenyugszunk abba, hogy csak illatszertárosok leszünk. Tényleges változást ez már ugyesem hoz.

Kolozsvárról kapott újabb információink a következőket mondja: A drogéria-üzletek jogviszonyait az 1921. április 23-án kihirdetett egészségügyi törvény szabályozza. Sem a törvény, sem a végrehajtási utasítás nem intézkedik a magyar impérium alatt a magyar törvények alapján megszerzett droguista jogokról és mindenki természetesen tartotta, hogy a törvény a szerzett jogokat nem érinti, annál is inkább, mivel a magyar törvények gondoskodtak arról, hogy csak megfelelő szakképzettségű és erkölcsileg kifogástalan egyének kaphassanak drogéria jogokat. Ez volt a felfogása dr. Gane kolozsvári egészségügyi vezérigazgatónak, a jelenlegi államtitkárnak is.

míg az új egészségügyi inspektor, dr. Theodorescu állandóan bolygatja ezt a kérdést.

Az ellentétek kiegyenlítésére tegnap, a kolozsvári droguisták értekezletet tartottak, amelyen részt vettek dr. Theodorescu felügyelő és dr. Fodos városi főorvos is. Az ellentétek kiegyenlítése nem sikerült, dr. Theodorescu ragaszkodott álláspontjához, hogy

a droguistáknak vizsgát kell tenni, vagy vizsgázott droguistát, vagy gyógyszerészt fizetveztől alkalmazni. A kolozsvári érdekeltek most a többi városokban levő kartársaik bevonásával az egészségügyi minisztérium döntését fogják kikérni.

Annál alaposabb reményünk van, hogy a kérdés a droguistákra kedvezően lesz eldöntve, mivel a központi egészségügyi vezérigazgató legutóbbi szemleutja alkalmával a legfőbb megelégedését nyilváníttotta az erdélyi és bánásgyi drogueriák működéséről.

Rodostó 1926-ban.

Márciusban lesz Rákóczi születésének 250-ik évfordulója.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi előkelő társaságok egy ismertnevű tagja hosszabb törökországi tanulmányutát végzett, s ennek során eljutott Rodostóba, II. Rákóczi Ferenc fejedelem és Mikles Kelemen iródeák származási helyére, s ottani impresszióiról az alábbiakban számol be:

A sóvány, agárszerű kutyák falkákba verődve csatangolnak a falu sáros uccáin. Hangot alig lehetett hallani. Csend, álmoság mindenfelé. Mások a házak, mások a fák és az ember szíve is másképpen szorul ebben a nagy idegenségben. Az alacsony kapuk alól kibukkan néha egy-egy török benszüllött feje, csodálkozik rajtam, a szeszélyes idegenen, aki illetődött arccal keresem a bujdosó fejedelem még fennmaradt emlékeit.

Most márciusban éppen kétszázötven esztendeje II. Rákóczi Ferenc születésének. Milyen jó, hogy ide keletre nem hallatszik a világpoltika nagy zűrzavara. A Marmara-tenger hullámai ép úgy nyaldossák az agyagos partot, mint ezelőtt kétszáz egynehány esztendővel, mikor a kis bujdosó csapat szétszakadva várja a Zágon felől jövő híreket... A tórgató mind szomorubb nótákat sir a végtelen tenger felé; a délceg vitézekből lassan szakállas apostolok lesznek, kik krisztusi megadással eszik kenyéret a török

császárnak azért a trencsényi szent lobogóért...

Az állomás harminc kilométerre van a várostól. Hajó csak egyszer köt ki hetenként, de annak sem igen van utazója, mert az ut Sztambultól ideig teljes tíz órát vesz igénybe. Talán csak akkor lehetett élénkebb élet itt, mikor a fejedelem tetemeit innen elszállították Magyarországra.

Rákócziról és a bujdosó magyarokról már csak a vénebb emberek tudnak valamit. A fejedelem egykori kútja düledezik, már nem olvasható a latin felírás. A bujdosó ebédlője annyira rozoga, hogy életveszélyes felhágni az emeletre. Rákóczi háza és kápolnája még áll. Két öreg olasz harát: Francesco és Bonaventura ápolják, amennyire szerény anyagi eszközeiktől kitélik. De már azok is omiadoznak. Mellettük a magyar temetőben embernagyság nyira nő a dudva. Sehol nem lehet egy emléktáblát találni. A magyar emléktáblák darabjai a földbe temetve fekszenek. Még ki lehet olvasni az egyikken-másikon a Rákóczi, Bercsényi nevet... Ha így megy, néhány év múlva a bujdosó fejedelemnek semmi emléke nem marad Rodostóban. Ki is gondolná ezeket a rozoga, szarlette épületeket?... Ha a két öreg barát meghal, a Rákóczi Rodostója mindörökre visszavonul a kurucdalok csodálatos világába...

Magyar fiúk a francia poklokban.

Hét év előtt a francia megszálló seregek magukkal vittek hét szegedi legényt, akiknek szomorú sorsáról most érkezik hír.

(Budapest, március 10.) Mozdramába illő, fantasztikus és szomorú történet hőse lett hét szegedi magyar legény. A kalandos és tragikus történet szála, már hét éve oldozgatják minden eredmény nélkül a magyar és francia hatóságok, a hét fiatalember közül azóta ötnek a sorsa lezáródott, egy karriert csinált, a hetedik pedig még ma is ott töri a követ Guyana tropikus, perzselő napja alatt...

A történet szála 1919 júliusában nyulnak vissza. Egy forró alföldi délután hét megláncolt magyar legényt kísérték Szegeden a pályaudvarra szuronyos francia katonák. A hét legény nyomtalanul eltűnt. Csak 1921-ben érkezett sorsukról az első értesítés, amelyet Tournadre francia tábornok küldött a szegedi magyar kerületi parancsnokságnak. A hivatalos irat szerint Zarecsnik János volt

vörös katonát 1919 júliusában az ellenséggel való összejátszás, a katonaság szökésre való csábítása, valamint katonai javak meg rongálása és oltalmazása miatt 20 évi kényszermunkára ítélték. A további kutatás kiderítette, hogy Zarecsnik valószínűleg a vörösek parancsára francia katonai autót „szerelt le” és ezért kapta a szigorú büntetést, amely ritkán telik le az elítélt halála előtt.

Erre az értesítésre a magyar hatóságok széleskörű nyomozásba kezdtek és megállapították, hogy Zarecsnikkel együtt Vayer Józsefet, Fátyol Józsefet és Polák Bélát is deportálták. A francia kormányhoz intézett magyar jegyzék az elítéltek ügyének revízióját kérte és a Herriot-kormány meg is ígerte Fátyol ügyének megvizsgálását. Vayer közben kitöltötte a büntetését, Polák és Zarecsnik ügyéről azonban nem tudott felvi-

lágosítást adni a francia kormány, mert ezek megszöktek. Később új három elítélt neve került felszínre: Kovács Péteré, Szieber Istváné és Bodor Gáspáré. Ezekről megállapította a nyomozás, hogy különböző időben, de valamennyit Új-Kaledoniába szállították. Hosszas jegyzékváltás után sikerült Fátyol József és Kovács Péter számára kegyelmet kieszközölni, Kovács azonban hazafele szállítás közben, az uton meghalt.

Szieber István sokkal szerencsésebb volt. Magaviseletével megnyerte örei jóindulatát, rövidesen kiszabadult a kényszermunka nyügéből és megnyerte egy Chamier nevű tengerésztiszt barátságát, sőt később leányának kezébe is. Az egyetlen Bodor Gáspár az, akinek ügyét még nem sikerült likvidálni. Legutóbb 1925 őszén érkezett tőle levél a nimes-i börtönből, azóta nem jött több üzenet. Elyítették őt is, ahová a többi, Új-Kaledoniába...

Újból Briand-kabinet alakult.

(Páris, március 10.) Briand ma reggel öt órakor megjelent az Elyséebe Doumergue köztársasági elnöknel, akinek bemutatta új kormánya névsorát, majd visszatért Genfbe. Az új kormányban Peret pénzügyminiszter, Malvy belügyminiszter s Lamoureux közoktatásügyi miniszter lesz. Doumergue elfogadta és tudomásul vette az új Briand-kabinet megalakulását.

A szociálista párt parlamenti frakciója tegnap esti ülésén elhatározta, hogy a párt támogatja Briand-t a pénzügyi szanálás munkájában, fenntartva a baloldali kartellt, amely szükségtelemre teszi a koncentráció megalakítását.

Későbbi párisi jelentés közli Briand megalakította kormányát, amelynek új tagjai Peret, Malvy, Laval és Lamoureux. Az új kormány kinevezése már meg is jelent a hivatalos közlönyben. Briand kormánya hat radikális szociálistából, két republikánus szociálistából, két mérsékelt szociálistából és két baloldali republikánusból áll. Egy miniszter nem tagja egyetlen politikai pártnak sem.

Ha bőrbetegségekben szenved, használja a CADUM-KENŐCSÖT

— Nyugdíjazott árvaszéki tisztviselő. Igazságügyminiszteri rendelet érkezett ma az aradi törvényszékhez, amely szerint az igazságügyminisztérium Kiss Lajos és Schwarcz Jekab volt árvaszéki tisztviselőket május elsei hatállyal nyugdíjazza.

Megtalálták a hiányzó hamis frankokat.

Névtelen levél vezette nyomra a hatóságokat. — Titokzatos bőrönd a budapesti nyugati pályaudvaron

(Budapest, március 10.) A frank ügy egyik új és rendkívül érdekes eseménye, hogy megtalálták azokat a bankjegyeket, amelyeket a francia megbízottak még keresték és amelyek megsemmisítéséig nem akarták Budapestet elhagyni. Szendey László végzett orvostanhallgató jelentkezett az ügyészségen és bejelentette, hogy 1923-ban egy lepecsételt csomagban két frankklisért kapott. Amikor pedig a frankbotrány kipattant, akkor egy vidéki barátjának megörzésre küldötte el a kliséket, de nem hajlandó megmondani, hogy azokat kitől kapta és azt sem, hogy hova küldte el. Szendey orvostanhallgató újabb vallomásaiban már egészen másképp beszél és azt hangoztatja, hogy a neki küldött csomagot csak a frankügy kipattanása után bontotta fel. A rendőrség azonban az újabb vallomás dacára is őrizetbe vette Szendeyt bűnpártolás miatt. A frankügy egy másik rendkívül érdekes eseménye, hogy dr. Sztrache Gusztáv főügyész névtelen levelet kapott, amelyben a levélírója bejelenti, hogy ártatlan embereket akar megkímélni a feleslegesen zaklató házkutatástól és ezért megmondja, hogy a még hiányzó hamis ezerfrankosok egy bőröndben a Nyugati pályaudvar ruhatárában vannak elhelyezve. Egyben mellékelte a levélhez a ruhatári jegyet is. A gépirással írt levél adatainak ellenőrzésére két ügyészt küldött ki a főügyész és egyben értesítette a franciákat is, akik éppen Gerő László kihallgatásánál voltak jelen. A franciák is csatlakoztak az ügyészekhez és autókon a pályaudvarra mentek. A ruhatári jegy ellenében kiszolgáltattak nekik egy hatalmas sárga bőröndöt, amelyben két nagy lakat függött s ezenfelül szíjjakkal és drótokkal volt lekötözve. A bőröndöt bevitették az ügyészségre és a franciák jelenlétében felnyitották. Nagyszámu ezerfrankos került a vizsgálóbizottság szeméi elé. Megszámolták a hamisítványokat és ekkor kiderült, hogy a bőrönd összesen 6774 darab hamis ezerfrankost tartalmaz. A hamisítványok a legkülönbözőbbek. Vannak igen jól sikerültek, míg mások elhibáztak. A franciák nagy meglepéssel fogadták a hetek óta hasztalanul kutatott hamisítványokat, amelyeket a vizsgálóbíró bünyelként lefoglalt. A rendőrség a kapott utasítás alapján most a névtelen levélíró után nyomoz, mert azt hiszik, hogy a levélíró lépésének egyetlen oka az volt, hogy megrövidítse a franciák itt tartózkodását, akiket főképpen a megmaradt bankjegyek holléte és a megmaradt hamisító klisék előkerítése érdekelt.

A budapesti sajtó élénken foglalkozik a Journal de Geneve. a

Travail és a Genevois című svájci lapok cikkeivel, amelyek szerint a párisi cseh sajtópropaganda vezetője Stavnik János azonos az-

Hirek az aradi választás megerősítéséről

Magánforrásból eredő értesülések szerint a miniszter elutasította a petíciót. — Hivatalos híradás még nem érkezett Aradra.

(Sajtó tudósítónktól.) Mindössze egy nap választ el bennünket Aradváros új tanácsának hivatalos megalakulásától, de a város vezetősége mindeztideig semmiféle hivatalos értesítést nem kapott az aradi választás ellen beadott kontesztáció sorsáról. — Magánforrásból eredő értesülések illetve jelentések ugyan már vannak s ezek arról tudnak, hogy a belügyminiszter a petíciót elutasította s a február 19-iki választást, illetve annak eredményét megerősítette volna. Így a ma délelben megjelenő aradi lap beszélgetést közöl egy Bucurestiből visszaérkezett aradi liberális politikussal, aki elmondotta, hogy értesülése szerint a belügyminiszter már döntött az aradi petíció sorsáról s visszautasította a felebbezést. A belügyminiszter — az informátor szerint — leszögezte, hogy a választás megfelelt a törvény követelményeinek s az ellenzék állításait semmiféle tárgyi bizonyítékkal nem támasztotta alá. A szinte ugyanebben az időben megjelenő temesvári újság is foglalkozik mai számában az aradi petícióval s bucuresti-i tudósítást közöl, amely szerint a belügyminiszter az aradi és a kolozsvári választásokat jóváhagyta.

Elovdadt a hólabda Aradon.

Hólabda-alapon fűszerárusítás indult meg Aradon, amelyet azonban a hatóság hamarosan beszüntetett

(Saját tudósítónktól.) Néhány héttel ezelőtt egy új fűszerüzlet nyílt meg az aradi Avram Jancu (Szabadság)-téren. A brassói Coloniale fűszerrel kereskedő cég Aradra küldötte egyik exponensét, hogy itt fiókot nyisson. Az új cég érdekes, s nagy érdeklődéssel tárgyalkozó trükkkel kezdte meg működését: körlevélben értesítette a vevőközöniséget, hogy egy hólabdarendszert vezet be. S azon nyomban el is indult a hólabdagörgeteg a maga megszokott útján. A cég kibocsájtott 35 lejes bonokat s az, aki egy ilyen bont megvásárolt, újabb négy bont kapott eladásra. Ezért lefizette a 140 lejt, majd a négy bont újra eladta másoknak. Ha a négy új vevő kiváltotta a további négy-négy bont, akkor az első számu vevő jelentkezhetett a cég irodájában, ahol különböző fűszerárut kapott. Két széria között volt választása. Az egyik csomagban 5 kg. kockacukor, 2 kg. kristálycukor, 2 kg. rizs, fél kg. babkáv és fél kg. Frank-káv, a másik csomagban 1 kg. Stollwerck-karamella, fél kg. csokoládé, fél kg. babkáv, negyed kg. kakaó, fél kg. mazsola és három doboz olajos szardínia volt. A csomag értéke átlag 480, 500 lej volt, míg a kereskedő-cég ez-

zel a Kaltenmarck Jánossal, aki évekkal ezelőtt herceg Windischgraetz Lajos szolgálatában állott és minden valószínűség szerint a frankhamisításban is részes. Annál feltűnőbb Kaltenmarck vakmerősége, mert most a sajtótájékoztató szerepét játszotta.

Mindez értesülések birtokában újlag kérdést intéztünk Robu János dr. főpolgármesterhez, aki kijelentette, hogy eddigelő hivatalos értesítést nem kapott a petíció dolgában, de viszont bizonyosra vehető, hogy a miniszteri döntés a megalakulás napjáig feltétlenül leérkezik.

Itt írjuk meg a nagyváradi magyar párt érdekes elhatározását az újonnan megtartandó váradai községi választás dolgában. Mint Nagyváradról jelentik, nagy előkészületek folynak az új választásra, amelyet a belügyminisztérium március 29-ére tűzött ki. A Magyar Párt nagyváradi tagozata elhatározta, hogy megkísérlje egy olyan lista összehozását, amelyben a liberálisok, ellenzékiek és kisebbségek együttesen szerepelnek. Ez esetben tíz mandátum jutna a románságnak, míg a megmaradt 20 hely a Magyar Párt, a munkásság és a zsidóság között oszlana meg. — Amennyiben az egységes, ugynevezett béke-lista összehozása nem sikerülne, a nagyváradi magyarság külön önálló listával indul a küzdelemben, amelyen azonban szintén fognak román jelöltek szerepelni.

sőfoku iparhatóság nyomban erőteljes lépést is tett, a hólabdaüzemi fűszerüzletet nyomban lezáratta s egyben vizsgálatot vezetett be annak megállapítására, hogy kik vettek részt a hólabdalinában akár mint vevők, eladók vagy terjesztők, hogy ellenük megindítható legyen az ipartörvény-előírta büntető eljárás.

Uj fordulat

a diáksztrájk ügyében.

Az egyetemi tanács nem zárja be a bucaresti egyetemet. — Kolozsváron megkezdődött a sztrájk.

(Bucuresti, március 10.) A közoktatásügyi miniszteriumban ma tartott értekezleten elhatározták, hogy egyelőre nem zárják be az egyetemet, hanem szombaton megkezdik a husvétii szünetet és majd a vakáció lejárta után fognak végleg dönteni a sztrájk ügyében. Az egyetemi tanács ma este összeül, hogy a husvétii szünet időelőtti megkezdése ügyében határozzon. Az egyetem vakációja április 11-ig fog tartani. — A Polytechnikum hallgatói ma titkos szavazással a sztrájk ellen foglaltak állást.

A kolozsvári egyetemen a diáksztrájk ma délelben tizenkét órakor megkezdődött.

Bécs készül a Tavaszra.

Divatlevél az osztrák császárvárosból.

(Bécs, március 10.) A Kärntner-strassen a legragyogóbb kirakatok kápráztatják el a sétálókat. Itt vannak kiállítva a tavasz divatujdonságai. Csodaszép cipőket látni nagyon magas sarkokkal, félfrancia formájúak és a legtöbb sötétbarna vagy fekete. Általában mindenben a sötét szín dominál. Harisnyát is sötétebbet hordanak, mint eddig. Ruhákban nagyon viselik a szövötteket, melyek egy jumper és egy hólabdarakott szoknyából állnak, fehér crepe de chine gallérkával, de ez persze csak trotteurnek hordják.

Az estélyi toillettek rendszerint lila, vagy püspöklila crepe de chinéből vannak, rengeteg gyöngy, vagy aranycsipke díszítéssel s hozzá arany vagy ezüst kalapot viselnek. Grande estélyi toillethez bársonyos vagy lammé estélyi cape megy, sötétlila csincsilával, vagy világos hermelinnel díszítve, t. i. csak ezeket a színeket viselik. Óriási struccotl-legyezők egészítik ki a toilletet, színiük a ruhával egyezik, valamint hófehér ezüst vagy lila paróka: ez is a ruha színével egyezik. Fehérnemű kizárólag erős rózsaszínű crepe de chine csontszínű csipkével, de a pyjama méregzöld, ugyanilyen színű papuccsal és hálósapkával.

Táskát és cipőt délutánra kromdialbörből viselnek, este pedig a reticule arany vagy ezüst. A legújabb trükk, hogy az estélyi glacé keztyűre olyan manchetát gombolnak, amelyenből a reticule készült.

Az összes kirakatok el vannak árasztva a Poiret-féle divatrevü képeivel, ahol igazán gyönyörű toillettek láthatók. Még csak annyit, hogy a rövid hajat vigan viselik tovább, nem igaz, hogy ki ment volna a divából.

A kis Nono-San doktor akar lenni.

Beszélgetés a kis japán medikával, akit az életküzdélem tudóvesszéssé tett, a most barnó Svájcban.

(Davos, március 10.) Mindjárt éjfél tizenkettő a „Curhaus“ szédítő elegáns bárjában, ahol a páholyokat délszaki növények választják el egymástól — egymásután vonulnak fel a szenzációs attrakciók... A párdac hajlékonyságú rézbőrű nő produkciót egy indus táncosnő követi s hosszú percekig nem látszik más, mint a „Hawamola Fiwe“ idegritmikus zenéjére vonaglás... Utána letompul a fény és a nagy csendben belép Nono-San, a japán szám. Japán szépség. Dus fekete haját hosszú fehér csontok tartják, kimonója vörös rózsákkal díszített fehér selyem muhából van. Hőfehér arcbőre, meghatározatlan színű sötét mandulavágású szemek vannak, ajka mint egy csepp „rouge“ darab. Finoman mosolygott... csend volt... Bámúlva nézték a misztikus jelenséget. Egy pár hal dalt dalolt. Kis meleg hangja lassan belebujik a szívekbe és az embereket furcsa bizsergő csendes érzés fogja el... — A számnak vége és senkinek tapsol, mert — Nono-San nem szereti a tapsokat. Pár perc múlva pedig az örült zene elzúg a kis gésa melegségét, aki csendesen várta, hogy az asztalhoz hívják.

Igy kerültem én össze Nono-Sammal, a japán medikával, akit asztalunkhoz hívtunk. Az életére vonatkozó kérdések kellemetlenül érintették, végül is kijelentette, hogy az ő privát élete az övé, de ettől eltekintve, rendelkezhetünk vele. Németül beszélt, igen precízen, ezenkívül az angol és francia nyelveket is tökéletesen bírta. Beszédjét egy-egy visszafojtani akart köhögés akasztotta meg, ezért nem is ivott. Már hajnal felé lehetett, mikor elváltunk és engem másnap délutánra meghívott egy teára.

Érthető érdeklődéssel kerestem fel. Az angol negyednek egy kis penziójában lakik. Várt... Déli balkonra nyíló szobája szinte elfelejtette velem, hogy tulajdonképpen egy európai kultúrország Davosában vagyok. A falakon japán motívumok és festmények halmaza, a samovár a földre volt lerakva, kis párnák között. A tudóbeteg Césának fehér arcát a tudóvész beteges pirja tette színesé. Az ágya melletti szekrényen, a francia orvosi könyveken rajta volt a hőmérője és a Dettvelleres üveg.

A kis párnákra ülünk és Nono-San meggyújtotta a samovárt. Apró lábait maga alá húzta s úgy nézett ki, mint egy japán tipp. A tüdőbeteg szokott „mennyi láza van“, „stb.“ beszélgetése után rátért önmagára.

— Egy kishivatálnoknak vagyok a gyermeke Jokohamából, a óvárosból. Négy éve jöttem Európába, most huszonkétéves vagyok. Először Berlinben, később Párisban voltam az orvosi fakultáson. Párisban a japán diáknyedben többet szenvedtem, mint mennyit szabad egy embernek s gy lettem beteg. A sok gond, a sok tanulás és a varrás megviselt, edig még csak egy év hiányzott, hogy készen legyek és mint or-

vos haza mehettem volna Japánba. Egy reggel aztán vért köptem és sokáig feklidtem. A japán kollegák ápoltak, de levegőt és enni ők sem adhattak. Valamit kellett tennem, egyedüli kivetett terv csak az volt, hogy egy gyógyhelyen, mint japán szám fogom kis hangom érvényesíteni, kenyeret, egészséget egyelőre így kell keresnem.

A tea forrni kezdett és a kis medika fájdalmas mosollyal töltötte tele a csészéket. Nehezen tudtam megszólalni, míg végül is megkérdeztem, hogy nem volna-e jobb hazamenni.

— Nem, ez nem lehet — mondotta szinte csattanósan. Maga nem ismer bennünket. Mi, amit elhatároztunk, azt végre is kell, hogy hajtsuk. Vagy itt égek el a davosi krematóriumban, vagy hazamegyek orvosnőnek, más választás nem lehet. Japán most messze van nekem... Japánból most nekem csak ez a kis szoba jut... Lássa, milyen jók voltak hozzáram a kollegák, összeszedtek mindent, ami Japánra emlékeztet s most is gyakran kapok csomagot, hol egy párna, egy rajz, mindmind — egy kis japán. Csak japán „vent“ (pénzesség) nem

kapok.

Megnyugtattam, hogy ez nem csak a japán yennel van így, hanem a lejjele is.

— Tudom — mondta — mindenütt pénztelenség van, és ezért vagyok most gésa, vagy ahogy maguktól mondják, barnó. Sajnos, amit nappal gyógyulok, gyakran éjszaka elrontom. De mit tegyek? Sokszor magam sem hiszem, hogy gésa vagyok, pedig az is megtörténhetik, hogy ha mint bárszámot megunnak, „jó-ro“ (kurtizánféle) leszek.

Finom kis arcát nemcsak a tüdő, hanem a lelkesedés láza is ellepte, mikor Japánról beszélt, alig tudott lecsillapulni. Aztán megkért, hogy néhány japán dalt előnekelhessen, köztük a híres „csereznyevirág“ dalt. — Hangja most még melegebb volt, mint a bárj éjszakán, talán nem is nekem, hanem önmagának énekelt. Befejezésül a „Kimi-ga-gát“, a japán hámmuszt próbálta előnekelni, de a köhögési roham megakasztotta. Inkább csak elmondta.

A szegény kis álmódzó japán nipp igen kifáradt, úgy, hogy el is bucsuztam, hogy pihenni hagyjam. A havas utról visszaneéztem és láttam, hogy a szomorú kis medika, a leendő dr. Nono-San, vagy talán a krematóriumban eléggé gésa kifekszik a nyugágyára, hogy meggyógyuljon — és, hogy éjszakára erős legyen

Amundsen elindul az északi sarkra.

Newyorkból táviratozzák: Amundsen Roald, a világhírű norvég sarkutazó ma Newyorkból elindult Osloba, Norvégia fővárosába, ahonnan a jövő hónapban Ellsworthtal együtt utazik Kingsbayba. Ott csatlakozni fog a Rómából induló „Norge“ léghajóhoz. „Hobby“, az expedíció hajója a héten indul Trondhjemből a Spitzbergakon levő Kingsbayba s magával viszi az expedíció előkészítéséhez szükséges anyagot. A hajó magával viszi a léghajó megtöltéséhez szükséges gázt és a léghajó kikötéséhez szükséges árbócot is.

Megtalálták Atzél Péter ezüst diszpolgári oklevelét.

A díszes művészi emlék a kulturpalota muzeumába került

(Saját tudósítónktól.) Érdekes régi emlék került elő ma az aradi városházán, ahol az egyik irodában maradt vasszekrényt rendezték. Kutatás közben a kinyitott szekrényben egy értékes bőrbe kötött s ezüsttel díszített könyvet találtak, amelyről kiderült, hogy Arad város egykori polgármesterének: borosjenői Atzél Péternek diszpolgári oklevele. A fedőn művészi, ezüsből vert országcimer, a négy sarokban a diszpolgárnak választott polgármester életéből négy fontos dátum, szintén ezüsttel kiverve, született Aradon: 1836, nyilvános pályára lépett 1856, polgármesternek választott: 1867, orsz. képviselőnek választott: 1869. Az album belső lapján arany betűkkel az áll, miért választották meg Atzél Pétert Arad város diszpolgárának. S sorban írják le a város egykori nagy vezetőjének érdemeit: „a vártérnek a város előnyére lett tetemes kibővítését, több városi javadalmak megszerzését kieszközölte, a lyceum felépítését, a légszszvilágítás bevezetését, a kóvasuti pálya közhasznú részvénytársulatának létesítését, a gőzmalom, fű-

részgyár és ipari és kereskedelmi bank alapítását létrehozta. Az okmányt 1869 április 21-én keltezték és Pásztory Ferenc helyettes polgárnagy s Bodrogi István főjegyző irták alá.

Az albumot mostani felbukkanásakor nagy érdeklődéssel vizsgálgatták, majd bemutatták dr. Robu János főpolgármesternek. Az értékes album ezután nem nyugszik többé elfelejtve a városháza poros vasszekrényeiben, egyelőre a főpolgármesteri hivatalban várja be, amíg új diszhelyére szállítják: az aradi kulturpalota muzeumába Atzél Péter, Arad egykori polgármesterének ezüstös círadás diszkolevelét a muzeum többi ereklyéihez teszik, hogy ott álljanak majd meg Arad mai polgárai, néhány percnél kegyelettel adózzanak Arad néhai nagynevű polgármesterének, akinek a nevéhez oly sok áldásos újítás fűződik. (m. r.)

„SEMBRIT“ valódi angol kelmék nagy választékban FRATII LENGVEL

divatruházban Arad, Bulv. Reg. Maria 22.

Keresztények

a világ leggazdagabb emberel.

(Berlin, március 10.) Rathenau kancellár egyszer azt mondotta, hogy háromszáz ember, a kiknek mindegyike ismeri a másikat, vezeti ma a kontinens közgazdaságát. A meggyilkolt politikusnak ezt a kijelentését, azóta az antiszemita körök naponként hangsúlyozzák, azzal a kibővítéssel, hogy a zsidó nagytőke kezében van a világ. Lewinsohn Richard berlini író most egy érdekes brossurát adott ki, amelyben az antiszemiták állításának ellenkezőjét bizonyítja be. James Burnlay ismert angol író adataira támaszkodva. Ezek szerint a világ negyven leggazdagabb embere között, csupán egy zsidó név szerepel: a Rothschildé. Ezzel szemben ott vannak a listán Rockefeller, Astor, Vanderbilt, a westminsteri herceg. Pierpont Morgan, Liechtenstein herceg, Dréher, Derby gróf, Krupp, Henckel von Donnersmarck gróf, Schwartzberg herceg, Eszterházy herceg, Ahrenberg herceg, Northumberland herceg, Pless fedelme, Clark és még sokan, akik közül egyetlenegy sem zsidó. Az egyedüli bankcsoport, amely internacionális pari nagyhatalom, a Morgan-csoport, amelynek élén John Pierpont Morgan áll. Ennek vagyona 22.25 milliárd dollár, a melyhez még a csoporttal összekötöttesben levő vállalatok 40 milliárd dollárral csatlakozik. A Morgan-tröszt magját az általa kontrollált nagybankok adják, amelyeknek tőkéje 53.3 milliárd dollárt képvisel. A Morgan-csoport kezében van a vasut, az United Steel-Corporation (acél) és a hajózási tröszt. Ez a tröszt az, a mely az antant államoknak nyújtott kizárólag kölcsönt, ellentétben a Speyer és Társa s Kuhn, Loeb és Társa newyorki zsidó bankházakkal, amelyek német állami kölcsönt is átvettek. Morgan a háboru alatt fáradszátlan kölcsönadója volt az antantnak, mely még mt is 10 milliárd dollárral tartozik neki. Jutaléknyereségét 800 millió aranymárkára becsülik. Morgan a háborus kölcsönökkel különben bankházának egy régi tradícióját követi, amennyiben a ház alapítója, J. Spencer Morgan háborus kölcsönökkel vetette meg a mai horribilis vagyon alapját. Az első háborus kölcsönt az amerikai szabadságharc alatt nyújtották. A mostani világháboru után Morgan az 1924-es frankháboru egyik szereplője volt s neki köszönhető, hogy Franciaország vissza tudta venni a valutája ellen indított támadást. A Banque de France ugyanis akkor 10 millió dollár kölcsönt kapott s ezzel meg tudta akadályozni a frank további zuhanását.

Az európai tőkehatalmak, amelyek között elsősorban az angol nagybankok említendők meg, szintén zsidómentesek. A brossura írója a tények ismertetése után levonja a végső konkluziót, hogy szó sem lehet zsidó tőkeinternacionáléról s az, hogy a zsidók kezében volna a világ közgazdasága nem egyéb, mint antiszemita-mese.

H I R E K.

Üdvözet az Aradi Közlönynek — Amerikából.

Az Aradi Közlöny jubileumának híre már a tengeren túlra is eljutott. Amerikába származott olvasóink ott is járják és olvassák kedvenc lapjukat és azon keresztül tartanak meleg összeköttetést az elhagyott hazával, főleg pedig szűkebb pátriájukkal, Araddal. Hogy ez a kapcsolat milyen intenzív, meleg és szeretetteljes, fényes bizonyítéka annak az a levél, amelyet egy Bridgeportban élő olvasónktól ma kaptunk. Jóleső érzéssel olvastuk a messze földről érkezett sorokat, amelyekből őszinte elismerés, meleg ragaszkodás árad felénk. A Bridgeportból keltezt és Zórád János, a Peasant Art Importing Co. európai bevásárlója által aláírt levélből közöljük az alábbi részletet: „Igen tisztelt Főszerkesztő ur! Becses lapjának 40-ik évfordulója alkalmával fogadja — habár elkésve is — a távol idegenből forró gratulációmát és adja Isten, hogy sokáig, nagyon sokáig maradjon meg a lap azon a nivón, amelyre azt Ön felküzdötte. Immár negyvenedik éve vagyok olvasója az Aradi Közlönynek és mondhatom, hogy amikor a lapot nélkülözni voltam kénytelen, valami ideges türelmetlenség vett rajtam erőt s valósággal boldog voltam, ha ismét egy-egy példányt kaphattam belőle. Március havában üzleti ügyben Aradra érkeztem és akkor majd személyesen köszönöm meg azt a sok szép órát, amelyet az Aradi Közlöny olvasása szerzett nekem itt a világ másik végén. Fogadja hazafias üdvözetemet, kiváló tisztelője: Zórád János.“

— Kitiintették a vezérkar főnökét. Bucurestiből jelentik: Lupescu tábornok, vezérkari főnököt a becsületrend nagy tisztikeresztjével tüntették ki.

— Ki lesz Erdély református püspöke. Clujról jelentik: A külkülmegyei református egyházkerület vezetősége tegnap este Vámosgálfalván ülést tartott, amelyen egyhangúlag Makkay Sándor dr. püspökké választása mellett foglaltak állást. A kalotaszegi református egyházkerület is Makkay Sándor dr. megválasztását kívánja, helyettesül pedig Vásárhelyi János kolozsvári esperest.

Mária királyné a házasságról.

Királynői nyilatkozat a férjhezadás iskolájáról. — 'Az uwalkodó-asszony érdekes fejtegetései egy amerikai lapban.

Egy amerikai folyóirat szerkesztője rendkívül érdekes beszélgetést közöl Mária királynőtől, aki lebilincselő módon fejtegeti a férjhezadás iskoláját, jobban mondva művészetét. A királynői nyilatkozatot főbb részeiben itt adjuk:

Mária királyné úgy kezdi nyilatkozatát, helytelennek tartja, hogy a szülők bármiképpen befolyásolják a gyermekeket abban, hogyan kössenek házasságot, illetve hogyan menjenek férjhez. És — mint mondja — nagyon csodálkozik azokon a modern anyákon, akik rendkívül gondosan nevelik, vezetik leányaikat és akkor, amikor erre a legfontosabb lépésre kerül a sor, helytelenül viselkednek.

— Minden asszony tudja — mondja Mária királyné — milyen fontos, milyen életbevágó a nők életében a szerelem. De még ennél is fontosabb, hogy ha elmúlik ez a szivárványos varázs, megértés, barátság és kölcsönös megbecsülés maradjon utána. „Mert a szerelem — mondja — az nemes bor, amiből az élet lakomáján egyetlen egyszer töltenek poharunkba. A megértés a mindennapi kenyere“.

— Visszaengedik a besszarábiai orosz menekülteket. Bucurestiből jelentik: A román—orosz vegyes bizottság legközelebb ismét összeül. A tanácskozások főtárgyát képezi a besszarámiai orosz menekültek ügye, továbbá azoknak a besszarábiai lakosoknak a helyzete, akik nem fogadták el a román állampolgárságot. A román delegáció javasolni fogja a menekültek repatriálását, vagy szabad utlevél kibocsátását számukra, hogy külföldre utazhassanak.

— Unitáriusok akciója a szenátusi tagságért. Clujról jelentik: Ismeretes, hogy a választójogi reformtervezet szerint csak azoknak az egyházaknak a püspökei foglalhatnak helyet a szenátorok sorában, amelyek lélekszáma eléri a kétszáz ezret. Ennek értelmében az unitárius egyház püspöke kiesik. Az unitárius egyház képviselő testülete a napokban ülést tartott, amely elhatározta, hogy Boros

Az anyák feladata éppen az, hogy megítéljék, jó lesz-e a kenyér, ha kifogy a serleghől a bor.

„Mi hercegnők, akik házasságunkkal együtt eltépünk minden régi gyökeret és más talajba plántálódunk — még ezerszer nehezebb helyzetben vagyunk. Lefelé megszokni a dolgokat ép oly sulyos, mint fölfelé, ezt is mindég magyaráztam a leányaimnak. Sosem befolyásoltam őket úgy, hogy hosszú prédikációkat tartottam nekik. „X. Y. nem őszinte ember“ mondtam csak úgy, beszélgetés közben s ez jobban hatott, mintha órákig beszéltem volna. Vagy: „Aki ennek a hercegnek lesz a felesége, azt nem irigyelem. Kedélytelen, száraz ember!“ Sohasem tettem többet, mint hogy gyakran hívtam leányaim társaságába azt, akihez szívesen adtam volna őket. A fiataloknál a megszokás igen sokszor válik szerelemmé. Ha pedig nem tettett valaki nekem, utazni vittem őket, vagy mást hoztam a körükbe, hogy eltereljem figyelmüket. Mert a szerelem ritkán egyetlen emberhez kapcsolt érzelem. Gyakran magunk-teremtett atmoszféra, amiben nem is a főszereplő, akit szeretünk, hanem mi magunk.“

György dr. püspökhelyettes utján Ferdinánd királyhoz, a miniszterelnökhöz és a kultuszminiszterhez memorandumot terjesztenek elő, amelyben a tradíciókra hivatkozva, kéri ennek a sérelmes szakasznak törlesztését.

Pászka törmelék

5 kgr.-mos csomagokban,
120.— lejért kapható
az aradi
Ort. IZR. Hitközség
sütődjében.

Könyvtömeg kiárulás Kerpelnél.

— Ügyvédek a numerus claususért. Bucurestiből jelentik: Több jási ügyvéd beadványban kérte az ottani ügyvédi kamarát, hogy vezesse be a numerus clausust.

— Ibolya az uccán. Lépten-nyomon beléjük botlom az uccán, kis fejkendős lányok árulják és ahogy az ember elhalad mellettük, behunyja szemét és szimatolni kezd a koramárciusi levegőben; ez a friss ibolya tavaszi lehelle. Hiába kék és üde, mint a tavaszi ég, ez az ibolya még nem a tavasz hirdetője. Olyan, mint a naptalan és rideg március, mely még a hosszú tél súlyával nehezedik fölének. Mert ebben a márciusban még éppen annyira nem találunk semmit abból a friss és fanyar földszagú lehetetből, amely pedig ilyenkor már meg szokta dobogtatni szívünket, mint amennyire ibolyái is nem az arany napsugárról beszélnek. Valahogy úgy érezzük, hogy ez rendjén is van így. Amíg nem ragyognak reánk napfényes, és amíg a nap, alkonyattal, nem száll le piros aranyban, addig az uccák ibolyaillata is hazug káprázat, szinte fájdalmas csalás. Mert hiszen a tavaszban tán éppen az a szép, hogy tél előzi meg, repeső várakozás és valami, olyan furcsán borzongó izgalma bágyadt idegeinknek, aminő a nyugvó geré, mikor felkel a hold. És ez mikor az uccán meglátjuk a tétkék ibolyafejeket, ne haragudjunk rájuk és ne vádoljuk őket csalással. Végre mégis csak ők azok, akik szünkeségbe beledermedt szívünknek az érkező tavasz elüzeneteit adják, mint álmos, beivazott pusztai állomáson a jelharang, ha messze valahol megközeledik a vonat, mely napnyes déli tájak felé röptsen bennünket.

— Előléptetés az aradi törvényészen. Az aradi törvényészék egyáltalánosan ismert és becsült tisztviselőjének előléptetését közölte ma egy igazságügyminisztériumból érkezett távirat. A minisztérium Neubrunn Jenő törvényészéki igazgatót, főigazgatóvá lépteti elő. Az előléptetés híre igaz örömet keltett, mivel az új főigazgató előzőekenysége révén nemcsak hivatalnoktársai, hanem a közönség körében is nagy népszerűségnek örvend.

— Eljegyzés. Wiegenfeld Évike és Leuchtmann Aladár jegyesek. (Mindketten külön értesítés helyett.)

Még csak pár napig tart a

hatóságilag engedélyezett végeladás

„PRIMAVARA“
(fost MISSIR)
női divatruházában Arad,
a Minoriták templomával szemben.

Irodalom és művészet.

AZ ARADI SZÍNHÁZ MŰSORA:

Csütörtökön: Román előadás.
Pénteken: Zsidónó. (Jadlowker Hermann vendégfellépésével.)

Szombaton: Nagy nő (Operett-bemutató.)

Vasárnap d. u. fél 3 órakor: Orlov;
6 órakor: Nagy nő; 9 órakor: Román előadás.

* Tanase Aradon. Mint minden esztendőben, ezuttal is ellátogatott Aradra Tanase, a legkiválóbb román komikus és karakterszínész nagyszerű együttesével. Revü és paródia, amit játszik, maró szatíra és minden gesztusában csupa filozófia. Tanase minden jelenését viharos taps követte, de kijutott az imnepségből a kitűnő társulatnak is, a legyelmezett balletnek, Rózsá Rózsának, a kiváló primaballerinának és a zenekarnak. A mai előadást zsúfolt ház nézte végig. (—)

* Jadlowker Hermann, a világhírű kamaranékes pénteken este bucsuzik el Arad közönségétől és ezuttal is a „Zsidónó” Eleázárját énekl. Jadlowker bucsufellépése trágár történelmi érdeklődés nyilvánul meg, mert Arad közönségének hosszú időn keresztül nem lesz ismét alkalma ilyen nagy művészt hallani. Partneri a gyönyörű hangú Z. Várady Margit, a kitűnő Schronk Ilonka, a nagyszerű Rácz Imre, Szücs Laci és Ladiszlav lesznek. A zenekart Csányi Mátyás vezényli.

* A „Nagy nő”, az utóbbi idők legnagyobb sikerű operettje. A szombati premierre a jegyeket valóságos elkapkodják. A szereposztás a legjobb és a kiállítás pazar lesz. Az aradi színház ismét slágert ad az újdonsággal, amelynek főszereplői Horváth Mici, Betegh Béby, Barna Anca, Misoga, Szücs, Mészáros és Szabadkay. Az újdonság minden énekszáma esemény.

* Vasárnap délután huszonegyedszer kerül színpadra az „Orlov”, ez a diadalmas operett. A fél 3 óras előadás mérsékelt helyáru. A főszerepet Betegh Béby és Fratta Géza játsszák.

* Vasárnap délután 6 órakor a „Nagy nő” második előadása lesz rendes helyáruval, a bemutató szereposztásában, mert este kilenc órakor ismét román előadás van.

Az aradi Apolloban ma, csütörtöktől

Elkésett levelek

Elisabeth Heykings híres regénye után.

Főszereplők:

ALBERT BASSERMANN és BERNARD GÖTZKE.

Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9 órakor kezdődnek.

Garami Ernő hazatér Budapestre

Budapestről táviratozzák: A Magyar Hírlap arról értesül, hogy politikai körökben Garami Ernőnek a Népszavába írt vezércikkre kapcsán azt kombinálják, rövidesen hazatér és újra átveszi a magyarországi szociáldemokrata-párt vezetését. Más hírek szerint azonban egyelőre nem vesz részt a politikai életben és az általános fogvasztási szövetséget elnöke lesz Peidl Gyula helyett.

A német nacionalisták puccsal akarják eltávolítani Hindenburgot.

A fajvédők diktatúrára törekszenek.

(Berlín, március 10.) A szélső-jobboldali német körök tudvalevőleg már régebben elégedetlenek nemcsak a kormány, hanem Hindenburg birodalmi elnök ténykedésével is. A német nacionalisták, akik mindent elkövettek annak idején Hindenburg megválasztása érdekében, súlyosan csalódtak, mert Hindenburgban nem azt az elnököt kapták, aki hajlandó odaadni magát kalandos politikai terveiknek.

Az eddigi burkolt támadások után szélső jobboldali körökben most már nyíltan beszélnek arról,

hogy a német nacionalisták puccsot terveznek Hindenburg elnök és a birodalmi kormány eltávolítására. A nacionalisták diktatúrát akarnak kikiáltani és a diktatori hatalmat a maguk kezébe akarják ragadni.

Bár a német fajvédők puccskészülődéseinek a kormány és a hatóságok nem tulajdonítanak nagyobb jelentőséget, mégis megtörtént minden intézkedés, hogy a nacionalisták esetleges akciója ne találja készületlenül Németországot.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Az új kiviteli illetékek.

(Saját tudósítónktól.) A Monitor Official mai száma közli azt a királyi rendeletet, amely az új kiviteli illetékeket állapítja meg március 10-én kezdődő hatállyal.

A nyersolaj kiviteli illetéke vagononként 300, finomított nehéz olajok vagonja 1500, finomított olajok vagonja 300, könnyű olajok a Vulkan olajjal együtt vagononként 300, kemény kenőcsök vagonja 2000, nehéz és könnyű benzint vagonja 7000, bármilyen fajta petroleum vagonja 300, motorolaj vagonja 700 lej.

Nyersöntvény vagonja 2000, cukor vagonja 5000, bármilyen rongy a fehér gyapjurongyok kivételével kilogrammonként 1 lej.

Ökör, bivaly és tehén 800 kilogrammtól feljebb fejenként 6000 lej, 600 kilogrammtól feljebb 4000 lej darabonként. Sertés 100 kilogrammon alul fejenként 600 lej. Vágott sertés és marhahús kilogrammonként 6 lej. Hat évesnél idősebb lovak 5000 lej.

Zürichben 2.20, Párisban 11'65 a lej.

Helyi valutaáruk. (Március 10.) Áru: Dollár 235, angol font 1140, cseh korona 6.90, francia frank 8.80, líra 9.60, dinár 4.15, schilling 33.50, márka 55, magyar korona 300, svájci frank 45. — Pénz: Dollár 234, angol font 1120, cseh korona 6.80, francia frank 8.50, líra 9.40, dinár 6.95, schilling 33, márka 54, magyar korona 315, svájci frank 44. — Kifizetések: Newyork 237.25, London 1157, Prága 7.03, Páris 8.80, Milánó 9.62, Zágráb 4.23, Bécs 33.65, Amsterdam 95.80, Berlin 56.95, Budapest 297, Zürich 46.

Zürichi tőzsdényítés. (Március 10.) Berlin 123.65, Amsterdam 208.30, Newyork 519.45, London 2525.25, Páris 19.10, Milánó 20.84.50, Prága 15.38.50. Buda-

Zab (1926 május 1-től) vagononként 10 ezer lej. Repce és bármilyen mustár vagononként 15 ezer lej. Korpa vagononként 2000 lej. Bab, borsó, lencse vagononként 5000 lej. Olajpogácsa vagononként 1500 lej. Olajmaradékok vagononként 500 lej. Tisztított áizsmag vagononként 10 ezer lej. Buza vagononként 18 ezer lej. Árpa vagononként 10 ezer lej. Fehér búzaliszt és árpa vagononként 15 ezer lej. Integrálist vagononként 10 ezer lej. Bármilyen fajta borsó vagononként 3000 lej. Konkoly vagononként 500 lej. Száritott hagyma vagononként 20 lej. Sirkövek vagononként 100 lej. Cementtömbök és lemezek 100 lej vagononként.

Száritott répa-cetre vagononként 1000 lej. Illetékmentes a gipsz, alabástrom.

A gabonáért, petroleumért és faáruért az illetéket nemes valutában kell fizetni és pedig devizában, vagy készpénzben, a kalkuláció alapja pedig a fontsterling.

pest 0.0072.80, Belgrád 9.14.50, Bucarest 2.20, Varsó 67.50, Bécs 73.20.

Zürichi tőzsdézárlat. (Március 10.) Berlin 123.70, Amsterdam 208.30, Newyork 519.50, London 2525.25, Páris 19.02.50, Milánó 20.84, Prága 15.38.50, Budapest 0.0072.80, Belgrád 9.14.50, Bucarest 2.20, Varsó 67.50, Bécs 73.20.

Bucaresti-i tőzsdézárlat. (Március 10.) Kifizetések: Páris 8.70, Berlin 56.45, London 1151, Newyork 236, Milánó 9.51, Zürich 45.60, Bécs 33.40, Prága 7.01.50. Valuták: Napoleon 860, márka 55.50, leva 1.62, török líra 1.16, angol font 1140, francia frank 8.70, svájci frank 45, líra 9.30, drachma 2.80, dinár 4.10, dollár 234, lengyel zloty 30.50, schilling 33, magyar korona 33, cseh korona 6.85.

= Az Egyesült Bank mérlege. Aradváros pénzügyintézményei közül ma az Egyesült Bank Részvénytársaság hozza nyilvánosságra 1925. évi üzleti mérlegét. Ez az intézet majd négy évtizeden át a Körös-völgyében működött, aztán tette csak át székhelyét Aradra. Azóta állandóan tapasztaljuk, hogy vezetőségének kiváló kereskedelmi érzéke révén mennyire hozzá tud simulni az üzleti életben folyton változó viszonyokhoz és jogos igényekhez és éppen ezáltal mennyire hézagpótló munkát végez az Egyesült Bank városunk közigazdasági életében. Ez évi mérlegének tételével is bizonyítja a lépcsőzetes, erőteljes fejlődését. Bevételei és ki-helyezései az elmúlt évben több mint 100 százalékkal emelkedtek, tartalékalapját is az év folyamán fél millióval emelte. Osztalékot az idén az elmúlt évi 18 százalékkal szemben, nettó 20 százalékot javasol. Alapítókjének 5 millióról 10 millióra való felemelése auralizálva van, melyet ennek az évről első felében szándékoznak keresztülvinni.

= Csőd egy pankotai kereskedő ellen. Ma foglalkozott az aradi törvényszék cégbírósa Steiner Jenő pankotai kereskedő csődkérelmével. A törvényszék eleget tett a kérésnek s elrendelte a csődöt. Tömeggondnoknak dr. Staubesán Krisztian pankotai ügyvédet, helyettes tömeggondnoknak dr. Bauer Félix aradi ügyvédet nevezte ki. A követelések bejelentésének határideje május 15., a felszámolási tárgyalás június 15-én lesz.

= Országos bors kongresszus. Románia bórkereskedői Timisoarán 1926. március hó 21. és 22-én (vasárnap és hétfő) délelőtt 9 órakor a Lloyd-Club helyiségében országos kongresszusra ülnek össze, amelynek tárgysorozata a következő: 1. A bórkereskedelem helyzete. 2. A kihi-telezés kérdésének rendezése. 3. A vámkérdés. 4. Az adózás. 5. A piac egységesítése. 6. Egységes mérték a felsőbörök kvadratozásánál. 7. A valuták stabilizálásához szükséges állami intézkedések. 8. Bőripari és kereskedelmi szakoktatás. 9. Szaksajtó. 10. A budapesti nemzetközi bór-kongresszus. 11. Helyi csoportok jelentősége és megszervezése. 12. Állandó érdekképviselet megalkotása (Bórkereskedők Egyesülete.)

Jön! Jön!
Conrad Weidt
új filmje
„ORLAC”
a titkok éjszakája.

SPORT.

Ö Új uszó-világrekord. Newha-venből táviratozzák: Rademacher, német uszó bajnok ma itt új világrekordot állított fel négyszáz méteres távon 5 perc és 50.5 másodperces idővel.

Opera fantomja

Elégett a mayerlingi tragédia hiteles jegyzőkönyve.

(Prága, március 10). Gróf Taaffe ejschauti kastélyában néhány nappal ezelőtt tűz támadt, amelynek az értékes könyvtár áldozatul esett. A tűz martaléka lett többek közt az egyetlen hivatalos jegyzőkönyv, amely a szerencsétlen végii mayerlingi éjszakáról készült.

Ezt a jegyzőkönyvet Ferenc József annak idején Taaffe atyjának, gróf Taaffe Edének adta át megőrzésre. A tűz pusztítása következtében a mayerlingi rejtély most már valószínűen örök időkre megoldatlan marad.

Opera fantomja

MOZI.

xx Ma, csütörtökön mutatja be az aradi Apolló mozgószínház az „Elkészt levelek” című filmet. Elisabeth Heykings híres regényét ugyiszólván a világ minden nyelvére lefordították és mindenütt elragadtatót olvasótáborra talált. Ez a regény most jelent meg Friedrich Zelnik pazar rendezésében. Elsőrangú német filmszínészek játszik benne a legjobb szerepeket. A főszerepet Albert Basserman és Bernhard Götzke játsszák. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Péntekig vetíti az aradi Uránia mozgószínház a „Vérensző kapitány” című filmet. Szenzációs kalandor-filmet mutat be az aradi Uránia mozgószínház. A híres Blood kapitány történetét vázolja ez a film Raphael Sabatini pompás regénye után. A film a newyorki Vitagraph leskitűnőbb terméke és szereplői a

leghíresebb amerikai filmszínészek. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Jön! Conrad Veidt új filmje, Orlac: A titkok éjszakája.

Az aradi Urániában

p é n t e k i g

Vérensző kapitány

Nagy kalandor film
RAFAEL SABATIN
regénye után.

Az előadások 1/2 5, 6, 1/2 8
és 9 órakor kezdődnek.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Ugy, mint a békében, ismét kényelmesen és olcsón főzhetünk gázzal, valamint számtalan ipari célra is előnyösen használhatjuk a kitűnő minőségű gázt. — Berendezési tárgyakat részletfizetésre és gázszerelei munkálatokat önköltségi árban vállalunk.

UZINELE COMUNALE Sectia Gaz aerian

Arad, Str. Muciu Scevola No. 9., 11., 13.

Telefon 27., 25. és 16. és Str. Eminescu 4. sz. alatt levő városi üzlet mindennemű megrendelési ügyben a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll.

Tavaszi Occasio!

Record Nagyruház

Arad, Str. Eminescu
(Deák Ferenc-u.) 15.

Utolérhető árak:

1 drb. damaszt szalvéta	L 10
1 drb. portörölő	L 19
1 drb. pohártörölő	L 31
1 mtr. jó mosó karton	L 42
1 mtr. len törölköző	L 56
1 drb. frottir törölköző	L 98
1 mtr. mosó delain	L 48
1 mtr. mosó ping-pong kelme	L 39
1 mtr. kelengye siffon	L 35
1 mtr. alsó lepedővászón	L 110
1 mtr. ágynemű vászon	L 44
1 mtr. ing és ruha zefir	L 48
1 mtr. kockás ruha zefir	L 72
1 mtr. selymes zefir	L 125
1 mtr. marocaine	L 120
1 mtr. kockás ruhaszövet	L 105
1 mtr. kosztüm szövet	L 250
1 mtr. kabát szövet	L 290
1 mtr. 140 cm. kockás, tiszta gyapju szövet	L 320
1 mtr. kostum kelme tiszta gyapju minden színben	L 275
1 mtr. 140 cm. széles angol kabátszövet	L 575
1 mtr. 140 cm. széles férfi gyapjuszövet	L 290
1 mtr. 140 cm. széles férfi ruhaszövet	L 325
1 mtr. 140 cm. széles covercoot szövetek	L 725
1 mtr. szines selyem cristalin	L 275
1 mtr. tiszta selyem eolin	L 475
1 mtr. tiszta selyem pouplin	L 470
1 mtr. szines japone selyem	L 480
1 mtr. szines crep de chine	L 495
1 pár házi harisnya	L 25
1 pár flor harisnya	L 85
1 pár mouslin harisnya	L 95
1 pár tiszta selyem harisnya	L 145
1 pár antilop keztvü női I-a	L 195
1 pár női bőrkeztvü	L 230
1 pár mintás bőrkeztvü kivarrással	L 275
1 drb. női és férfi ernyő	L 275
1 drb. női felselyem ernyő	L 490
1 drb. női tiszta selyem ernyő	L 950
1 drb. férfi tiszta selyem ernyő	L 850
1 drb. pongvola	L 200
1 drb. gyermekruha	L 95
1 drb. női ing	L 75
1 drb. női ing kézzel himzett	L 125
1 drb. női nadrág	L 80
1 drb. háziasszony kötény, melles	L 105
1 drb. szobaleány kötény	L 95
1 drb. fekete cloth kötény	L 155

Kérjük kirakatainkat megtekinteni és olcsó árainkról meggyőződni.

Mindennemű divatszövetek, selymek, szönyegok, nap- és esőernyők nagy választékban a legméltányosabb alkalmi árakon. Előzékeny kiszolgálásunk és szolid elveink közismertek.

Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek.

Record Nagyruház Arad,
Strada Eminescu 15.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik

felejtethetetlen

Magdánk

halála alkalmából a megpróbáltatás súlyos óráiban a részvét meleg szavaival felkerestek bennünket.

Engel Jenő
és családja.

Arad, 1926. március 9.

PARFUMS FABRIQUE D'ARTS
PUDRA CREMA SODINI

ETOILE
DE
FRANCE

SUNT CELE MAI RASPANDITE

Angol szövetkülönlegességek! Legújabb angol és francia szabás! Elsőrangú munkák!

Gross és Rendy
uri szabóknál

ARAD,
Uj Neuman-ház.

Friss hal érkezett
Luttwák József céghez Arad

Szöllőpótlásra alkalmas
gyökeres szőlőoltványok és gyökeres riparia portalis szőlővesszők
kaphatók:
Winkler József termelőnél
Arad, Str. Conelstorului 38. 10728

Megérkeztek A. GAGNIERE & CO. LONDON

világhírű férfidivat különlegességei. **J. SCHÜTZ** egyedárusítónál Arad, Str. Eminescu 28. Telefon: 5-16.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó elhelyezése a hétköznap 4 lej — báni, vasárnap 5 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 10 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 6 óráig veszzük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket visszavet, amelyek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. ***** Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. *****

Levelezés.

LEI 8000-nek levél ment „Mercurtól” kérem átvenni. 1656

TE LEGDRÁGABB! Egész nap kerestelek Nagy szomorúságomra nem találta lak. Nagyon csalódottan megy haza Drágyicád. 1648

ÖREGEBB nr ismeretséget szeretne kötni olyan nővel, akinek saját lakása van. Levelek az Aradi Közlöny kiadóhivatalába címzendők „Pl. 2000” jelige alatt. 1658

Házasság.

NŐSÜLNE: Orvosok, ügyvédek, mérnökök, tanárok, gyógyszerészek, gyárosok, földbirtokosok, nagykereskedők, hivatalnokok, kereskedők, iparosok. — **HÁZASSÁG CÉLJÁBÓL MEGISMERKEDNE:** 17-55 év korig. hajadon, özvegy, elvált, nagyobb és kisebb készpénz és ingatlan vagyonnal rendelkező urnők. Felvilágosítást nyújt „Amor” házasságközvetítő iroda Timisoara I. Str. Gen. Praporgescu (Báthory-ucca) 7. 499

Alkalmazás.

CSOMAGOLÓ leányok akkord munkára és gyakorlott tunkoló leányok felvételnek Gábor csokoládégyárba Arad. 1606

BÜFFÉ perfekt főmegjelenésű kiszolgáló leányt keres. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1632

ÜGYNÖKÖK nők, férfiak magas fizetéssel felvétetnek Braun, Arad, Calea Banatului 3. 1413

ÖNÁLLÓAN dolgozó bejáró főzönőt azonnalra keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1633

KERESÉK 15-re jobb leányt gyermek mellé, aki takarításnál segít. Jelentkezni délután 3-5-ig dr. Messer, Arad, Piața A. Iancu 17., I. em. 1638

KÉT MOLNÁRSEGÉDET keresünk azonnali belépésre Gózmalom Sanpetru-German (Timis.) 1653

SZAKKÉPZETT GAZDÁTSZT kerestetik a Szalárdi Gazdaság önálló vezetésére azonnali belépésre. Hosszabb gyakorlattal bíró egyének referenciákkal ellátott ajánlatait László Mártonhoz Oradea, Str. Iorga 14. kéretnek. 1647

GYAKORNOK (lehetőleg érettségizet) alkalmazást nyer Kerpel papírüzletében Arad. 1653

HÁZMESTERPÁR gyermektelen, az asszony mindenes takarítást vállaljon, kisebb lakás, fűtés, világítás és fizetés mellett felvétetik. Háasz iroda Arad, Str. Eminescu 12. 16585

VARRÓ és tanulóleányok azonnal felvétetnek Trébits Lenka, Arad, Str. Alexandra (Salacz-u.) 6. 1643

MINDENES főzönő felvétetik, Arad, Calea Banatului 4. butorizlet. 1636

Lakás.

KERESÉK azonnalra 2 szobás konyhás lakást jó fizetés mellett Str. Caragiala (Csiki Gergely-u.) közelében. Bővebbet Arad, Str. Caragiala (Csiki Gergely-u.) 20. szám alatt. 1616

HÁZASPÁR kétágyas butorizott szobát keres lehetőleg Karolina-uccához közel. Cim Ferenc-téri vásárcsarnok Bodegába. 1634

GYERMEKTELEN házaspár 1 szobás konyhás lakást keres. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 1637

Vétel és eladás.

ALASKA ROKABOÁ, kongorák, keleti és helyben készített perzsaszőnyegek, Schaubeck bélyegalbum, uriszoba, ebédlő és szalon berendezések, antique fan-tenille, antique állótűk, gyermekágyak, férfiruhák, asztalnemű, posztó asztalterítő, gramofon, hegedű, cimbalom, gyári ebédlő szőnyegek, rézmosdó, különböző butordarabok, sörös service, antique ágy, futószőnyeg, Central Bobin gép, dísztárgyak, stb. kaphatók Arad, Strada Consistorului (Batthyány-u.) 12. sz., I. em., jobb. 1000

KÖHÖGÉST, rekedtséget szünteti, dezinficiálja a szájüreget, torkot, belső szerveket, gyermekeket megóvjaa a békéreg képződéstől az Itto cukorka. Földesgyógytár Arad. 527

ANTIK BUTOROKAT, porcellánokat, üvegárukat, különböző szobaberendezéseket, vitrineket, egyes butordarabokat, perzsa- és gyári szőnyegeket, fehérneműket stb. bizományba veszek, s azok gyors eladásáról gondoskodom. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

EZÜSTÖT, ékszert, antik butort, zongorát, teljes modern lakás berendezéseket legmagasabb árban veszünk. Vidékre utazunk. Salon Artistique Arad. 2601

TEHENÉSZEK FIGYELMÉBE! Elsőrendű bükkönydara jutányos áron kapható Arad, Str. Crisan (Karolina-u.) 10. pincében. 1639

CLAYTON SCHUTLEVOR kazán és Marschal cséplő 6 HP. eladó. D. Tóth István Zerind (Aradm.) 1644

BRISTOL

SZALLODA BUDAPEST.

Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Kitűnő konyha. Méretekelt áruk. Kávéház.

Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem

CSEPLŐSZEKRENYT 6-os vagy 8-as Hoffbert jó állapotban lévő keresek megvételre. Pálffy Bálint Erdeis (Erdőhegy.) 1640

ESZTERGAPADOT, 2000 mm, 2500 mm. csucstávolságú, használtat de jó állapotban lévő, 2 menetű megvételre keresek. Pálffy Bálint Erdeis (Erdőhegy.) 1641

Ingatlan.

EMELETES ház elfoglalható 6 szobás lakással eladó. Bővebbet Arad, Str. 29. Decembrie (Hasszinger-u.) 14. 1572

Üzletek.

JÖLMEŊŐ nő fodrászüzlet hozzátartozó 2 szobás lakással eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1492

JÓFORGALMU fűszerüzlet belvárosban szerződéssel eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1649

ÜZLETHELYISÉGEK, műhelyek, pincék legforgalmasabb uccában átjáró házban kiadók, Bővebbet Arad, Strada Eminescu 5. 16585

Arad, Bulvardul Dragalina (Apponyi)- vagy Bulov. Carol (Erzsébet)-körton

5-6 szobás modern lakást keresek

Ajánlatokat: „Confort 50” jeligére Rudolf Mosse (Sándor hírlaprodába) kérek. 10324

Az aradi asztalosmesterek figyelmét felhívjuk, hogy Str. Dorobantilor 18. sz. üzemünket egy legmodernebb SZALAGFÜRESSZEL ÉS EGY

KELELŐGÉPPEL bővítettük ki, mely által abba a helyzetbe jutottunk, hogy feleinket, akik hozzánk faanyagot küldenek megmunkálás végett, legolcsóbb árban és a legrovidebb idő alatt szolgálhatunk ki. Az anyagot saját kocsinkal szállítjuk. 1549

CSATLOS & COMP.

Szakképzett kötszerészt

keresünk, aki különösen a férfi és női övek készítésében és az ortopédiában járta. — Ajánlatok a Comptuarul General de optica S. Penchas, Bucuresti, Cal. Victoriei 90

Friss dunai hal érkezett harosa és ponty

Rosenbachnál kapható zsidó templom épületében Arad.

Muzsaj József Arad

színházzal szemben. Tavaszi árjegyzék:
 Férfi öltöny tiszta gyapju L. 1950
 Fiu öltöny tiszta gyapju L. 1250
 Gyermekek costum ... L. 800
 Ulster felöltő divat szinek L. 1950
 Ulster felöltő angol ... L. 2600
 Ulster felöltő I-a Covercoat L. 4000
 Ulster fiu tiszta gyapju... L. 1000
 Fregoli raglán ... L. 2200
 Gummi kabát ... L. 850
 Hannoveri) gummi L. 1450
 Wimpasingi) kabátok L. 1612
Mérték utáni szabóság. Nagy szövet raktár. 1612

LICHTWITZ

LIQUEURS

Saját érdeklében eszelekszük, ha nem engedjük előfizetői hátralekát összegyűjteni

Kötszobás

verandás lakás, a volt Thököly Imre-uccában átadó. 16129
 Bővebbet: „Uranul” iroda Arad, főpostával szemben

Schamberger László

KOCSIGYÁRA ajánlja finom bőrfedeles és urihajtó kocsijait a legolcsóbban, valamint mindennemű kocsik javítását, könnyű strákkocsi, kézikocsi, kétkerekű kocsik kaphatók, mindennemű faáru tömegmunkák és asztalosárúk, a legfinomabb lakberendezések stb. Arad, Strada Crisan I. és Calea Saguna 138. 346

Bucarest.

Szép nagy üslőhelyiség, irodaszobával, esetleg igen nagy és szép uterán helyiséggel, elsőrendű helyen. Textil, kötőszövet árú, villany felszerelési, fayance (Terakkotta) és könnyebb gépeknek stb., május 6-tól kiadó. Bővebbet: Schachmann, Bucarest, Boulev. Maria No. 37. 1682

Ujságmakulatura

5 kgr.-os csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Vizum szerzést és mindentéle kolozsvári és bucaresti MEGBIZAST Sándor hírlapiroda intéz el. WIENER MESSERE IGAZOLVANYOK 130.- lejért kaphatók.

Pasteurizált vaj-különlegesség egész napon át kapható: ARADI TEJCSARNOK Arad, Str. Crisan (Karolina-u.) 8.

Bancă Asociață Societate Anonimă. :-: Egyesült Bank Részvénytársaság.**Meghívó
az Egyesült Bank Részvénytársaság
XXXVIII. évi rendes közgyűlésére,**

mely 1926. évi március hó 25-én délelőtt 11 órakor fog megtartatni Aradon, az intézet helyiségében (Bulevardul Regina Maria No. 21.)

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítő két részvényes megválasztása.
2. A mérleg-, veszteség- és nyereség-számla megállapítása, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és a tiszta nyereség felosztása iránti határozathozatal.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Az igazgatóság megbízatása lejárván, az igazgatóság megválasztása az alapszabályok 33. 34. §-ai értelmében.
5. Az alapszabályok 26. §-a értelmében netán beérkezett indítványok tárgyalása.

Arad, 1926. március hó 4.

AZ IGAZGATÓSÁG.

29. §. A részvényes, illetőleg annak törvényes képviselője tartozik azon részvényeket, melyek után a közgyűlésen szavazati jogát gyakorolni kívánja, a közgyűlés határnapját megelőzőleg legalább 8 nappal le nem járt szelvényeivel a társaságnál letétbe helyezni. A letétbe helyezés helyét elegendő, ha letétjegyét, vagy más igazoló oly okmányt helyez letétbe, amelyben valamely közpénztár vagy nyilvános számadásra kötelezett pénzügyintézet tanúsítja, hogy részvényei nála vannak letétben.

Vagyon.

Mérleg-számla 1925. december hó 31-én.

Teher.

Pénztár készlet:			Részvénytőke		5,000.000
készpénzben:	6,200,498.10		Tartalékalapok*)		
valutákban	310.417	6,510.915.10	Általános tartalékalap	934.244.07	
Más pénzügyintézeteknél elhelyezett tőkék		167.230.05	Értékpapír árfolyam különbségeti tartalékalap	65.755.93	1,000.000
Váltótárca		28,923.844	Betétek:		
Jelzálogkölcsonok		16.616.42	könyvecskékre elhelyezve	65,410.348.15	
Folyószámlai adóssok fedezet mellett		20,500.051.13	folyószámlára elhelyezve	6,346.012.84	71,756.360.99
Áruüzleteknél való részesedések		19,114.139.19	Visszleszámított váltók		3,930.000
Árukészlet (gabonáneműek és fa)		7,974.866.50	Fel nem vett osztalék		57.441.50
Értékpapírok		553.692.50	Be nem fizetett tőkekamat adó		429.575.73
Ingtatlanok:			Előre bevételezett kamatok		769.812.06
fiókházak, magtár, fetelepi épületek és földingatlanok		582.579.07	Nyereség egyenleg:		
Berendezés		45.276	Nyereség áthozat az 1924. évről	23.152.90	
Előre fizetett kamatok		98.180	1925. évi tiszta nyereség	1,521.046.78	1,544.199.68
		84,487.389.96			84,487.389.96

*) Tartalékalapjaink a folyó évi dotációval 1,200.000 leire emelkednek.

Arad, 1925. december 31-én.

Az igazgatóság: Dr. ÉLES GÉZA, s. k.
elnök.GYÖRGY IGNÁC, s. k.
igazgató, könyvszakértő.KARTON ALADÁR, s. k.
vezérigazgató.

Megvizsgálta, a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítva helyesen egybeállítottának találta.

A felügyelő-bizottság:RÉNYI MIKLÓS, s. k.
elnök.

1189

A felügyelő-bizottság jelentése!

TISZTELT KÖZGYŰLÉS!

Van szerencsénk jelenteni, hogy az Egyesült Bank Részvénytársaság ügyvezetését, könyvelését, pénztári, áru- és egyéb értékkészletét, valamint követeléseinek minőségét az 1925. üzletév folyamán több ízben megvizsgáltuk és mindannyit példás rendben találtuk.

Az igazgatóság által előterjesztett 1925. évi „Mérleg” valamint „Veszteség-Nyereség számlát” a fő- és segédkönyvekkel tételről-tételre összehasonlítottuk és ezeket a valóságnak megfelelőleg mindenben megegyezőnek találtuk.

Ennélfogva magunkéva tesszük az igazgatóság javaslatait és hozzájárulunk az 1,544.199.68 lei tiszta nyereség felosztására vonatkozó indítványhoz és kérjük, hogy az igazgatóságnak, valamint a tisztelettel alulírott felügyelő-bizottságnak, az 1925. üzletévre vonatkozó felmentvényt megadni méltóztassanak.

Arad, 1926. február 15.

RÉNYI MIKLÓS, s. k.
fel. biz. elnök.**Hírtesítés!**

A f. hölgyközönség sz. tudomására adom, hogy a külföldi utazásról hazatért 10324

STRASSER ADA

urhölgyet társul megnyertem.

Szíves pártfogást kér:

HUPPERT

női divatszalon Arad.

Mindenki meggyőződhetik, hogy bármilyen férfi és női ruhákat gyönyörűen fest és tisztít Hoszpodár M. kelmefestő- és vegytisztító intézete Arad, Str. Strolescu 13. (Teleky-uca)

Egyemeletes bérház

két uccára szülő telekkel, a volt Csernovits Péter-uccában, átvehető 4 szobás lakással, ALKALMI ÁRON 700 ezer lejtért ELADÓ.

Kizárólagos megbízott: 16129

„Uranul“-iroda Arad, főpostával szemben

Eladó

egy nagyon szép 1548

füstölt tölgy ebédlő, két-személyes modern szalon, finom goblein áthuzattal. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

EGYSZOBÁS KONYHAS

UJ MAGÁNHAZ téglapépület, cseréppel fedve, gyümölcsös kerttel, a cukorgyár mellett 210.000 lejtért eladó. — Kizárólagos megbízott: Györfly „Mures” irodája Arad, Str. Unirel

Házhelyek

Kádas-telep, Arad, Str. G. C. Coanda (Berona-uca) folytatás

18000 lejtől felfelé

1—2 évi részletfizetés

mellett eladók. 1485

Értekezni kizárólag KÁDÁS-nál, Str. Gh. Ionescu 9—11. (Gr. Károlyi-u.)